

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdaje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdaje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto . . . . . glđ. 21.—
Za samo večerno izdaje . . . . . 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razumno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč., več.

EDINOST

(Večerno izdaje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zalvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Zadnji pozdravi.

Ból razjeda sree materino, skrbnim, resnim čelom daje oče svoje opomine, solza blišči v očeh drage sestre, izvoljenki so kakor veje vrbi-zalovalki povešene svilene trepalnice doli čez oči, motne in kalne od prelitih solz, vsej zbrani družbi se krči sree, ko mladeniču, sinu, bratu, izvoljenou, prijatelju, odhajajočemu v svet, podajajo roko v slovo in mu izrekajo svoja voščila, ki naj ga spremljajo na vseh njegovih potih med tujimi, nepoznanimi mu ljudmi. Žalostno gledajo za njim, in še potem, ko se je skrtil za zadnjim oglom ali holmcem, stoje nemo zbrani pred hišo in posvečajo svoje misli njemu, ki je odšel, iztrgan iz njih srede po nemili usodi, ter pošiljajo za njim svoje zadnje pozdrave — — —

Kako pusto, prazno se jim zdi potem v hiši! Vedno jim manjka nekaj, kakor da je usahnil vir oni veselosti, ki je kraljevala popred v hiši. Sleherni trenotek se jim zdi, kakor da se mora pokazati na tem ali onem pragu — a ker se le noče pokazati toli milo jim lice, občutijo tem intenzivneje žalost v svojem sreju.

Žalosté se, da-si se ljubljence ni poslovil za vedno, da-si je šel v svet iskat le svoje sreče, da-si vedó, da je ločitev le začasna in da pride zopet dan, ko otvora svoj ljubeči naročaj in vsprejmejo v svojo sredo njega, ki je odšel, a se povrača zopet!

Ako se torej žalosté že mati in oče, sestra in izvoljenka, prijatelji in znanci, ko se morajo začasno le ločiti od ljubljence: kakova ból nam mora še le pretresati dušo, ako se moramo posloviti **za vedno** od bitja, katerega smo se oklepali z vsemi vezmi najsrčneje ljubezni?! Ako torej že začasna ločitev reže v dušo, pa se topi ista v morju gorjā, ob slovesu — za vedno!!

Na mrtvaškem odru, v dvorni cerkvi, v ponosni prestolnici te države, je ležalo te dni mrtvo truplo žene in ko pojde ta list iz tiskarne, bode že na svoji zadnji poti Ona, ki je bila narodom te monarhije vladarica, mati, sestra, ljubljenska, izvoljenka — — —

Tudi Ona je bila popotnica po — trnjevih cestah tega življenja! In vrnila se je se svojega potovanja, povrnila še enkrat in zadnjič, da jo polože na — mrtvaški oder. Mnogo je trpela ta velika žena: kakor mati in soproga, kakormati, ko je na tragičen način izgubila svojega oboževanega jedineca; kakor soproga, ko je zvesto delila žalost, ki je trla sree Njenemu tovarišu v življenju pod silnimi udarci vsake vrste. A krono mučeništva je desegla, ko se je nje heroizem v najhujših dneh, kolikor jih jej je bilo usojenih od božje Previdnosti, povspel do višine, da se je mogel ob njem povspeti zopet potrti duh Nje visokega soproga. »Vi ne veste, kaj mi je bila cesarica v teh dneh!« tako je vskliknil cesar takrat, ko je zgubil svojega jedinega sina. Žena, ki je v moralno oporo možu v takih strašnih trenotkih, taka žena je idejal žene, je junakinja!

In ta žena se poslavlja od nas — za vedno, zadeta od smrtonosnega bodala grdega zločinca. Dijadem, ki je

nekdaj blestel na njeni glavi in je najdivneje harmoniral neopisno milino njenega lica, premenil se je v trujevo krono.

To ženo polagajo ravnokar k večnemu počitku. Veličasten sprevod se pomika od dvorne cerkve na Dunaju, do kapucinske cerkve, kjer je grobišče vladarske hiše naše.

Nebrojne množice stoje po ulicah; spoštljivo snemajo klobuke; trpka žalost se jim zreali na obrazih: saj nesejo mimo Njo, ki je bila tako blizo njih sree, Njo, ki je bila mati vsem, Njo, ki je bila tolažiteljica bolnikom in žalostnim, Njo, ki je bila pomočnica siromakom, Njo, ki je bila idejal ženstva, dika vseh mater, vladarica po božji volji, uzor-soproga.

Milijoni in milijoni stojé v duhu med množicami na Dunaju, milijoni in milijoni zro v duhu za ono krsto, v kateri odnašajo zlato mater milijonov. Naša srea so ranjena po toliki, nepopravljivi izgubi. To je ločitev za vedno. *Zadnji pozdravi* so to, ki jih pošiljamo ljubljeni cesarici, katere vzveličani duh že plava gori v nebeških sferah.

Zadnji pozdravi! Da, zadnji! Bol reže v srea, ona žgoča žalost, ki je spremljevalka ločitve *za vedno!*

Za vedno! Iz milijonov duš kipé zadnji pozdravi. Da, zadnji pozdravi, toda le zemskim ostankom! In to je tolažba, to je balzam v ranjene duše. Saj duh se je osvobodil iz teh zemskih okov! Duh pokojne Elizabete gleda z višav doli na nas in se raduje na tolikih dokazih ganljive ljubezni zvestih in udanih sinov in hčerā! Ta duh prejema sedaj plačilo za vse, kar je nepozabna cesarica storila dobrega nam vsem: milijonom! Iz teh milijonov, ki zadnjikrat pozdravljajo zemske ostanke Blagopokojne, pa kipe iskrene molitve za blagor duše velike dobrotnice, da se tako oddolže blagemu spominu — matere! In ta spomin bode trajen med nami!

Da, tako moramo, tako hočemo! Sedaj, ko solznim očesom gledamo v duhu za tužnim, impozantnim sprevodom, ko pozdravljamo veliko cesarico na Nje zadnjem potu, ko jej pošiljamo še enkrat svoje iz globine duš kipeče pozdrave, predno jo polože k večnemu počitku v grobišču očetov kapucinov, poleg nje slavnih prednikov, poleg velike v našem narodu nepozabne cesarice Marije Terezije, poleg blagopokojnega cesarjeviča Rudolfa, ki je bil orjak po svojem duhu: vreden sin uzorne matere svoje — da, sedaj obljubimo, da hočemo negovati v svojih sreih neizbrisno hvaležen spomin pokojni cesarici, materi in zaščitnici milijonov, in mučeniči: takó zvesto, tako ljubeznijo, kakor je netila Ona ljubezen do nas, dokler je bivala v življenju med nami kakor angelj varuh svojim zvestim narodom.

Bolestni vskliki vseh teh narodov se družijo sedaj v velik, soglasen zadnji pozdrav:

Slava, neizbrisna slava spominu cesarice Elizabete!
Božja milost podeli mir in pokoj veliki duši Njeni!

Pozor!

Uradniki, učitelji, trgovci in občinski tajniki in splo

vse inteligentne osebe, stanujoče v Dalmačiji, Bosni, Hercegovini, ter povsod drugod izven avstro-ogerske monarhije (v Turčiji, Afriki, Aziji, Avstraliji, Ameriki in vseh evropskih državah), koje imajo upliv in mnogo znanstva, morejo lahko zaslužiti vsaki mesec lepo svoto novecev.

Pisma in poudelbe naj se pošiljajo na

novčni zavod

(Chiffra „K. F. 41“)

Trst (Trieste) (Caffè Specchi).

Slovenske gospodinje, pozor!

Zahtevajte povsod in kupujte vedno le **kavo družbe sv. Cirila in Metoda**. S tem koristite najbolj samim sebi, ker ta izdelek je najboljši od vseh poznanih cikorij; ob enem pa podpirate tudi našo šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, kajti čisti dobiček od razprodaje tega blaga dobi omenjena družba.

Mal položi dar — domu na altar!

V prodajalnici

mrtvaških predmetov
G. MONTANELLI-JA

Ponte della Fabbra in Via Torrente

se dobiva

izbrana priprava za male in odrasle. Vsakovrstne mrtvaške krsto, Veneti in evetlice za pogrebe, Veneti iz biserov, Sveče iz voska in drugi pogrebni predmeti po najugodnejših cenah.

Gospodje kolesarji!

Če želite imeti kolo elegantno, lahko z lahkim tokom, obiščite zalogo z oddelkom za popraviljanje in dajanje v najem od

Karola Margoni

Piazza delle Poste št. 1,

in doblj bodete kolesa „METEOR“ iz Gradača po cenah in pogojih brez konkurence.

Razun tega imeli bodete na izber vso priklino po najnižjih cenah.

Telefon št. 797.

Se dopisuje in govori slovensko!

Alojzij Progar, akademični podobar
v Celovcu,

(Atelier v Benediktinskem samostanu),

izdeluje po svojerodnih načrtih, osnutkih in modélh: oltarje, tabernakelne, prižnice, krstilnike ter vsakovrstne cerkvene podobe od lesa in marmorja, katere reči tudi zajedno poslikuje in pozlačuje. Takisto izgotavlja portrete po živih uzoreh, nagrobne spomenike s posamičnimi kipi ali z umetno sestavljenimi skupinami in vzvišeninami od preprostega kamna do dragocenega kararskega marmorja in to povsem vestno, pošteno in pristno.

AITE & ZADNIK

V TRSTU,

via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA

TKANIN IN MODE.

Velika zaloga

moških in ženskih stof za vse letne sezone.

Velik izbor

plaht, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina v najnovejšem risanju.

Sprejemajo se naročila možkih oblek in perila po meri.

CENE NIZKE.

Za mnogobrojni obisk se priporočata udana

AITE & ZADNIK.

„Viktorija“ moderci

za gospe in gospice

po 50, 70 novč., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-35, 1-40, 1-50, 1-60, 2-20, 3-1, in 4-20.

Velik izbor

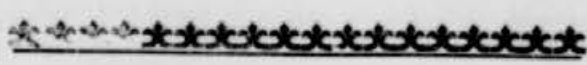
vseh predmetov za pomlad in leto,

volneno blago, perkal za obleke in srajce, cefir in oxford, lawn-tennis, satinets gladki, tiskani in mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in kincanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih specijalitet vsake vrste rokovic iz svile, nitij in kože, dežnikov.

Velik izbor perila dobiva se v manufakturnej zalogi
JAKOBA KLEMENCA

V TRSTU, — ulica sv. Antona št. 1. — V TRSTU

Na zahtevanje
dopošljejo se uzorec z dotičnimi cenami poštne prosto.

Odlikovan
fotografski
„atelier“!

Acquedotto h. št. 25.

Usojam si, naznaniti sl. občinstvu, da sem na Acquedottu št. 25 odprl svojo filijalko. Atelier je urejen moderno in preskrbljen aparati najnovejšega zistema. Fotografije v vsaki obliki do naravne velikosti na papirje vsaki obliki do naravne velikosti platin itd. itd. Izdelovanje natančno, dovršeno. Cene kolikor sploh možno nizke. Posebno se priporočam v izdelovanje skupin rodbinskih in drugih; reprodukeij po vsaki, tudi že obledeli fotografiji, oljnatih slik, akvarelov; fotografij v naravnih barvah. — Kdor se hoče prepričati, naj blagovoli osebno obiskati moj atelier in si ogledati tam izložene slike! Atelier je na Acquedottu št. 25

Anton Jerkič,

odlikovan fotografski atelier.

V Gorici: na Travniku 11. **V Trstu:** na Acquedottu 25.

Vse stroje za poljedelstvo in vinogradstvo.

CENE ZNOVA ZNIŽANE.

Cenike in spričevala zastoj.

Stiskalnice za grozdje, diferencijalna sestava. Ta sestava stiskalnice ima največjo pritiskujočo moč izmed vseh drugih, kakoršnihkoli stiskalnic.

Stiskalnice za masline, hidravliške stiskalnice, brizgaljke proti peronospori Vermorelove sestave.

Te moje brizgaljke so znane kakor najboljše ter najceneje; avtomatične brizgaljke, tlačilnice s pripravo za tlačiti jagode, stiskalnice za seno, triere i. t. d. v najboljšem proizvodu.

Ig. Heller, Dunaj

II, Praterstrasse.

Iščem zastopnikov! — Čuvati se je ponarejanj!

„THE GRESHAM“

angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897.	Kron 159.997.579.—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897.	> 28.823.375.—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.)	> 343.860.067.—
V letu 1897. izdanih 7468 police za glavnico od	> 67.331.351-91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije dopošljejo se vsakemu na pismo vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri agentje, zastopniki in potovalci.

Carl Greinitz Neffen,

Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo, traverze, zaklepe, železo za kovače in façon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitenga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne, nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.